

Caixa d'eines

Explorem el terreny

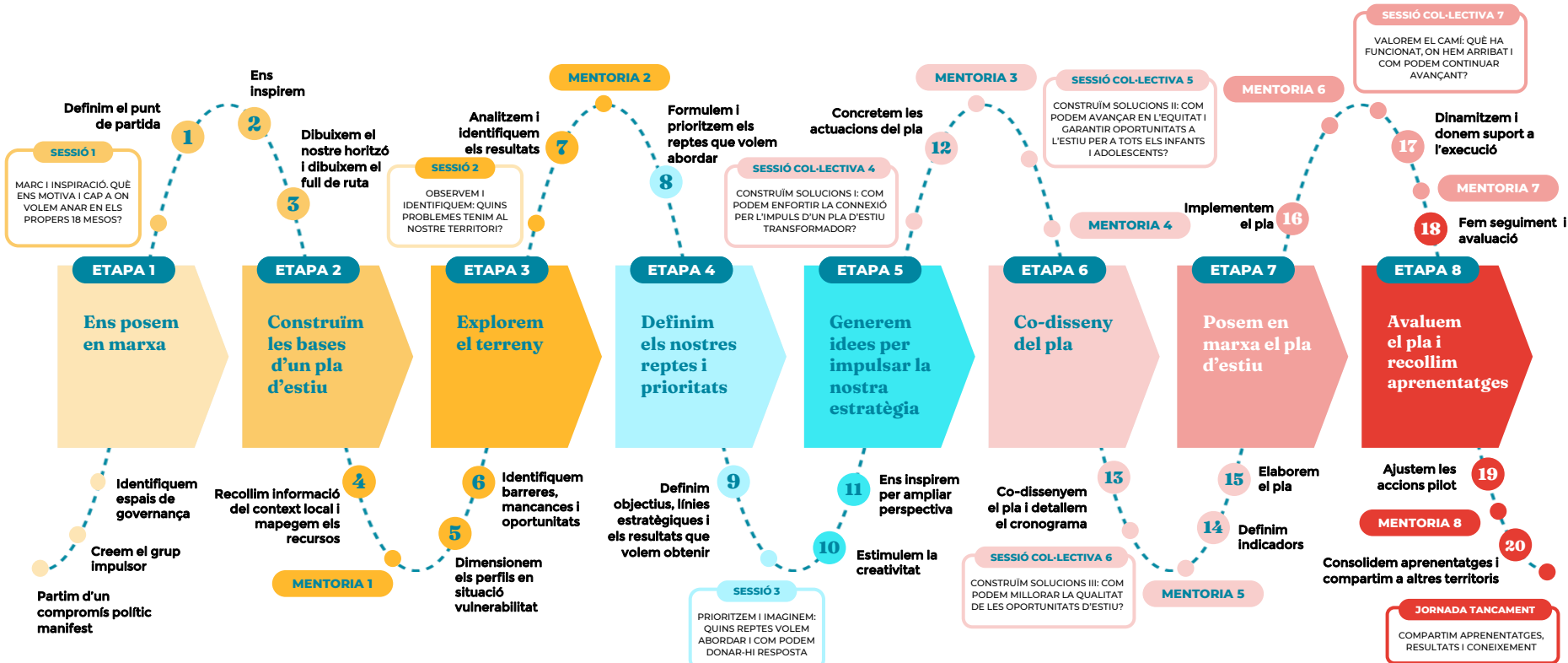

Diputació
Barcelona

EDUCACIÓ 360
EDUCACIÓ A TEMPS COMPLET

Co-creació d'un pla d'estiu

EN 8 ETAPES I 20 PASSOS

CONTINGUTS DE LA CAIXA D'EINES

1

**El kit per explorar
el terreny**

2

**Processos i eines
de diagnosi**

3

**Propostes
complementàries**

4

Recomanacions

El kit per explorar el terreny

El kit per explorar el terreny I

Aquest document vol proporcionar una guia clara i pràctica per als equips impulsors en l'etapa d'Exploració del terreny en el marc de Municipis per un Estiu Enriquít. La finalitat és que els equips puguin:

- Conèixer la realitat sociodemogràfica i socioeducativa del territori.
- Mapejar els recursos.
- Radiografiar l'estiu del municipi.
- Recollir les visions i percepcions dels agents del territori.
- Triangular la informació per un anàlisi integrat i rigorós.

Tot això servirà de base per formular el repte i dissenyar les línies estratègiques d'actuació. Apostem per un enfocament flexible que permeti adaptar les eines a les realitats de cada territori.

Us animem també a implicar a altres agents i actors locals en l'exploració del terreny.

Objectius de l'etapa

- Identificar de manera detallada les desigualtats d'accés a les activitats d'estiu, aportant-hi evidències contextualitzades.
- Fer visibles situacions de vulnerabilitat o d'exclusió relacionades amb el lleure d'estiu.
- Promoure la implicació activa de la comunitat local en el reconeixement i anàlisi dels principals reptes i mancances del municipi en relació al dret al lleure d'estiu.
- Agrupar el coneixement disponible i a elaborar polítiques públiques basades en l'evidència i contextualitzades en les especificitats del municipi.

El kit per explorar el terreny II

Resultats esperats

- Construir una base sòlida de coneixement territorial compartit, que integri la perspectiva dels diferents agents implicats i, en la mesura del possible del propi col·lectiu d'infants i adolescents.
- Provocar una reflexió conjunta i assolir un consens tècnic i polític sobre les principals línies de treball i les prioritats estratègiques a desenvolupar en les etapes posteriors del pla, assentant les bases per endegar nous projectes des de la corresponsabilitat.

Al final de l'etapa s'entreguen les eines emplenades que s'han proporcionat juntament amb un document breu que reculli el resultat de la diagnosi a partir de la triangulació de tota la informació recollida. Aquest document serveix de punt de partida per iniciar l'etapa 4.

Processos i eines de diagnosi

PROCESSOS I EINES DE DIAGNOSI

DADES CLAU DEL CONTEXT TERRITORIAL

Recullen la realitat sociodemogràfica i socioeducativa del territori.

MAPA DE RECURSOS

Recull els serveis, centres, programes i recursos disponibles durant els mesos d'estiu.

INDICADORS CLAU: RADIOGRAFIA DE L'ESTIU

Recullen dades bàsiques sobre la situació de l'equitat, la qualitat i la connexió a l'estiu.

MAPA DE VISIONS

Recull les percepcions dels agents de l'ecosistema educatiu local en relació a l'estiu.

Dades clau del context territorial

Què son les Dades clau del context territorial?

Les dades de context recullen informació sociodemogràfica i socioeducativa essencial per entendre la realitat del municipi.

Ofereixen una base objectiva per interpretar les necessitats del territori i per guiar la presa de decisions en la definició d'estratègies d'estiu.

Objectius

- Comprendre la realitat local amb una visió clara i actualitzada del perfil sociodemogràfic i socioeducatiu del municipi.
- Detectar desigualtats i oportunitats.
- Orientar la presa de decisions amb informació clau.
- Facilitar la comparació territorial i la contextualització de les estratègies desplegades en el marc del pilot.

Procés de realització

1. **Recollida de dades:** es tracta d'identificar i extreure la informació rellevant de les fonts pertinents. Podeu utilitzar les dades que us interressi d'una diagnosi sociodemogràfica o socioeducativa recent si en teniu de disponible i recollir únicament les que us faltin. Us oferim una plantilla amb una selecció d'indicadors clau, no en calen més.
2. **Organització de la informació:** elaboreu un document amb . Podeu utilitzar gràfics o altres representacions de propis o d'altres.
3. **Anàlisi inicial:** identifiqueu les tendències, necessitats, fortaleces i vulnerabilitats del municipi a partir de les dades recollides.

Plantilla: [Dades clau del context territorial - MEE](#)

Mapa de recursos

Què és el Mapa de recursos?

El mapa de recursos és una eina que permet identificar i visualitzar els serveis, activitats, equipaments i iniciatives disponibles en el municipi vinculades a l'oferta educativa i de lleure durant l'estiu.

Permet veure quins actius ja existeixen, detectar buits i oportunitats de millora, i fomentar sinergies entre agents del territori.

Objectius

- Identificar l'oferta d'activitats i les oportunitats existents al territori.
- Detectar buits a nivell d'accessibilitat, distribució territorial, edat, serveis complementaris, etc. i contrastar-los amb les necessitats detectades.
- Reconèixer oportunitats per reforçar millor les iniciatives existents, fomentant la col·laboració.

Procés de realització

- 1. Delimitar els àmbits a cartografiar:** us oferim una plantilla amb algunes categories que cal tenir en compte per l'anàlisi de l'oferta i les oportunitats. Podeu fer modificacions a la proposta per adaptar-la a les vostres necessitats.
- 2. Fer el recull i organitzar la informació:** emplenar la plantilla partir de bases de dades municipals, contacte directe i/o informació que ja tingueu, empleneu el màxim d'ítems possible.
- 3. Validar i completar:** feu partícips o reviseu conjuntament amb els agents del territori per detectar possibles omissions i completar els buits.
- 4. Anàlisi:** identifiqueu mancances en la cobertura, la qualitat i la connexió dels recursos i les oportunitats.
- 5. Actualització periòdica:** anar incorporar noves iniciatives o canvis en l'oferta i les oportunitats.

Plantilla: [Mapa de recursos - MEE](#)

Indicadors clau: radiografia estiu

Què son els Indicadors clau?

Els indicadors clau ofereixen una imatge inicial de la situació del municipi en l'àmbit de l'estiu. Permeten:

- Tenir una radiografia de partida.
- Facilitar la monitorització, l'avaluació contínua de les actuacions impulsades i els resultats del pilot.
- Potenciar l'aprenentatge compartit i l'anàlisi comparatiu entre territoris.
- Ajudar a identificar oportunitats de millora en termes d'equitat, qualitat i connexió.

Aquest recull de dades ens permetrà ajustar i adaptar les estratègies municipals durant el pilot i serà la base per mesurar els resultats a escala municipal i global del programa.

Objectius

- Disposar d'una imatge de partida comparable sobre l'estiu en cada municipi, que permeti monitoritzar els avenços, detectar àrees de millora i aprendre a nivell territorial per orientar la transferència d'estratègies.

Procés de realització

- 1. Selecció d'indicadors comuns:** cada municipi treballa amb una bateria d'indicadors acordada en el marc del pilotatge, agrupats en tres eixos: equitat, qualitat i connexió.
- 2. Recollida de dades de partida:** els equips impulsors recopilen les dades disponibles a partir de memòries internes, informes existents, dades públiques i estadístiques municipals, etc.
- 3. Sistematització:** les dades es recullen a la plantilla comuna.
- 4. Interpretació:** anàlisi del què indiquen les dades en clau d'equitat, qualitat i connexió.
- 5. Seguiment i avaluació l'estiu del 2026:** l'estiu de 2026 s'actualitzen els indicadors per mesurar el resultat i l'efecte dels pilots, comparar la seva evolució i identificar aprenentatges.

Plantilla: [Indicadors clau: radiografia estiu](#)

Mapa de visions

Què és el Mapa de visions?

És una eina fonamental per obtenir una visió clara i estructurada de les percepcions dels diferents agents implicats en l'oferta educativa de l'estiu.

Permet identificar les fortaleses i les mancances des de diferents perspectives dels agents de l'ecosistema educatiu local, contribuint a una diagnosi més profunda i a la formulació de reptes i línies estratègiques d'actuació.

El resultat d'aquest mapa serà clau per fonamentar la formulació del repte i plantejar rigorosament les línies estratègies d'actuació en l'àmbit de l'estiu.

Objectius

- Capturar percepcions diverses dels agents de l'ecosistema educatiu.
- Identificar els punts forts, les mancances i les oportunitats en l'actual model educatiu d'estiu, així com detectar àrees de millora i necessitats no cobertes.

Procés de realització

1. Recollida d'informació: s'articula a través de diferents eines participatives amb perfils diversos. Pots aprofitar per realitzar alguna dinàmica en una trobada d'àrees transversal o fer-la en un espai de treball compartit amb altres agents de l'ecosistema (CEM, comissió d'estiu, etc.).

En la mesura del possible és important obtenir una visió el més diversa i àmplia possible de les percepcions de l'ecosistema educatiu local, incloses les veus dels infants, adolescents i famílies a través d'enquestes o altres propostes complementàries que us plantegem més endavant.

2. Anàlisi i estructuració: síntesi de les aportacions principals de manera esquemàtica segons les vostres necessitats i informació obtinguda per detectar els punts forts, els reptes i les propostes de millora. La plantilla que us proposem distingeix l'anàlisi per grups d'edat i eixos clau (equitat, qualitat i connexió).

Plantilla: [Mapa de visions - MEE](#)

Propostes complementàries

Propostes complementàries

Cada municipi és diferent. Per això, a més de les eines bàsiques del kit, us animem a complementar el procés de diagnosi amb altres mètodes que us ajudin a recollir veus diverses i captar matisos importants.

Aquí teniu algunes propostes o idees que podeu adaptar segons les vostres necessitats i recursos, si podeu i tenen sentit per a vosaltres:

→ **Tallers participatius:** espais de treball col·laboratiu per co-produir el repte o co-construir idees i mapes d'oportunitats. Afavoreixen la implicació dels infants i adolescents i la corresponsabilització dels agents locals.

- **Enquestes:** formularis breus (presencials o en línia) per recollir percepcions d'infants, famílies, entitats o professionals. Ens permeten obtenir una fotografia de com es viu l'estiu al municipi i detectar inquietuds, expectatives i necessitats.
- **Grups focals** amb adolescents, famílies o professionals. Ens permeten aprofundir en la vivència i les perspectives, contrastar visions i necessitats o generar un debat constructiu.
- **Entrevistes a agents clau** amb un coneixement, experiència o posició poden aportar una visió valuosa i profunda sobre la situació de l'estiu al municipi.

Recomanacions

Recomanacions I

Per ajudar-vos a explorar el terreny i que el procés de diagnosi sigui més senzill i eficient, us recomanem:

Flexibilitat: adapteu-vos a la realitat del vostre municipi

Això vol dir que partiu de la vostra realitat i adapteu la recollida de dades i l'ús de les eines a les vostres circumstàncies locals (*quin temps teniu? què necessiteu saber? de quins espais de treball conjunt disposeu?*).

La diagnosi també és un moment clau per sumar a tots els agents, ja que afavoreix la creació d'una visió compartida. Per això reflexioneu sobre quins actors estan involucrats en l'estiu i convideu-los a participar.

Diversitat: recolliu perspectives de tots els agents implicats

El diagnòstic no es limita a una sola perspectiva. És fonamental obtenir una visió completa, variada i inclusiva de la realitat del vostre municipi, incloent totes les parts implicades.

Per això, cal recollir opinions de tots els actors, com personal tècnic, responsables polítics, famílies, entitats locals, infants i adolescents. Això us permetrà tenir una visió més completa dels reptes i oportunitats a l'estiu.

Però també és imprescindible capturar veus diverses que representin a tots els col·lectius presents al territori. Això és fonamental per identificar disparitats en les necessitats, expectatives o vivències entre diferents grups de població.

Recomanacions II

En aquest procés pot ser fonamental utilitzar formats diversos per assegurar que arribem a tothom o comptar amb agents que ja tenen un vincle amb els col·lectius.

Integració: aprofiteu espais ja existents

No cal reinventar la roda. Si el vostre municipi ja té espais de treball col·lectiu o canals de comunicació en marxa, aprofiteu-los per facilitar el procés de diagnosi i assegurar que la informació recollida sigui més fluida i rellevant.

La clau per a una exploració del terreny reeixida és la col·laboració i la compartició d'informació. Impliqueu al vostre ecosistema per enriquir el procés i assegurar que el resultat final és fidel a la realitat.

Per facilitar la participació dels agents de l'ecosistema local, pot ser interessant integrar la diagnosi en activitats ja existents (reunions amb entitats, etc.) o utilitzar esdeveniments com a moment per recollir informació (tallers participatius o enquestes durant activitats comunitàries, per exemple).

Oportunitat: prioritzeu la identificació de reptes i oportunitats de millora

Tot procés de diagnosi ha d'apuntar no només a identificar problemes, sinó també oportunitats de millora. Això implica pensar en les fortaleeses del territori i en les àrees d'oportunitat per a l'acció, identificant possibles estratègies d'intervenció, aliances i col·laboracions.

Recomanacions III

Combinació: trianguleu la informació que teniu disponible

Per aconseguir una diagnosi completa i fiable, és essencial triangular la informació. Això vol dir combinar enfocaments i fonts de dades quantitatives i qualitatives per obtenir una visió més àmplia i precisa de la realitat del vostre municipi.

Això ajudarà a contrastar, matisar i validar els resultats obtinguts, afavorint la creació d'una diagnosi robusta que reflecteixi millor la complexitat i la diversitat de perspectives dels agents implicats.

Síntesi: identifiqueu els aprenentatges clau

Després de recopilar les dades i analitzar la informació, és moment de fer-ne una síntesi per orientar les estratègies futures. Això consisteix a identificar els aprenentatges clau de tot el procés de diagnosi.

Per això, identifica temes clau (com les barreres per a l'equitat, oportunitats de millor en la qualitat, etc.), patrons o discrepàncies, fortaleeses i febleses que han emergit, entre altres. Després organitza aquesta informació de manera sintètica i clara, la clau no és acumular un gran volum d'informació, sinó obtenir aquelles dades més rellevants i significatives.

Conclusions

La diagnosi com a punt de partida per a un procés compartit i col·laboratiu

En resum, el procés de diagnosi és fonamental per comprendre les necessitats reals del vostre municipi i dissenyar estratègies d'estiu que siguin efectives, inclusives i sostenibles.

Aquest procés no es tracta només de recollir dades de forma aïllada, sinó de generar un espai de reflexió col·lectiva que ens permeti aprendre i millorar les polítiques d'estiu per a la comunitat local des de la corresponsabilitat.

L'exploració conjunta i compartida del terreny és una oportunitat per identificar què funciona i què no, per establir una visió comuna i, sobretot, per garantir

que les estratègies estan alineades a les necessitats i demandes de la comunitat local.

La implicació de l'ecosistema educatiu local en aquesta etapa és un element fonamental per establir una base sòlida per a la col·laboració i co-creació del pla d'estiu. Aquest procés ajuda a crear un Compromís compartit, participant activament de la reflexió col·lectiva i l'anàlisi de les necessitats i recursos del territori.

Alhora, s'obre el camí per a la concreció del treball col·lectiu i transversal en les fases següents: com la formulació dels reptes i línies estratègiques i el co-disseny del pla d'acció.

Equips impulsors, no esteu sols!

Recordeu que teniu l'acompanyament i suport de la vostra mentora per guiar-vos en tot el procés d'exploració del terreny. No dubteu a contactar-hi per qualsevol dubte o necessitat que tingueu per rebre orientació!

Si us trobeu amb qualsevol dificultat o dubte durant la recollida o anàlisi de les dades la mentoria pot ajudar-vos en la interpretació de la informació recollida, la identificació de possibles punts febles, l'anàlisi i triangulació de les dades obtingudes, la formulació de recomanacions per millorar els processos, la síntesi de manera clara o la transformació de les dades en elements útils per a la creació de polítiques i estratègies locals adaptades a

També us pot assessorar sobre com millorar la metodologia de recollida dades, per exemple, identificant les fonts més rellevants o plantejant la idoneïtat i eficàcia de realitzar determinades dinàmiques participatives per recollir dades qualitatives i percepcions d'agents de l'ecosistema, si us interessa.

Per això, tingueu a mà sempre el seu contacte! Per a a qualsevol qüestió, també podeu escriure a salaspn@diba.cat (municipis de la demarcació de Barcelona) i nsala@educacio360.cat (municipis de la resta de Catalunya).